



מ"ת 21908/07/22 - מדינת ישראל נגד זיאד אבו אלקיעאן, מוחמד אבו קיעאן

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

מ"ת 21908-07-22

בפני: כב' ס. הנשיאה, השופט אריאל ואגו

מדינת ישראל באמצעות פמ"ד - עו"ד חיים שוייצר

המבקשת:

נגד

1. זיאד אבו אלקיעאן על ידי ב"כ עו"ד נאשף דרויש
2. מוחמד אבו קיעאן על ידי ב"כ עו"ד רמי שלבי

המשיבים:

החלטה בעניין משיב 1

ביום 26.6.22, לאחר חצות, שני המשיבים נסעו ברכב הנהוג בידי המשיב 1 - זיאד - בכביש 316 כאשר מאחורי המושבים הקדמיים, על רצפת הרכב, מצוי רובה M 16 בצבע שחור עם חיפוי בצבע חאקי וכאשר חיילים הבחינו בהם והורו להם לעצור החלו לנסוע לאחור במגמה להימלט.

החיילים הצליחו לעצור את שני המשיבים ותפסו את הנשק ובהמשך הוגש נגד שניהם כתב, כאשר למשיב 1 מיוחסת עבירה של נשיאה והובלה של נשק וכן נהיגה ללא רישיון.

לאחר שהוגשה יחד עם כתב האישום בקשה למעצר שניהם עד תום ההליכים הוסכם על כך שיש ראיות לכאורה להוכחת כתב האישום וכן לא הייתה מחלוקת על קיום עילת מעצר, כאשר זו עילה סטטוטורית ומעוגנת בחוק - חזקת המסוכנות.

עם זאת, בדיון שנערך בפני כב' השופט ג. גדעון, ביום 21.7.22, הורה בימ"ש זה על הגשת תסקירי מעצר בעניינם ועל בחינת מסוכנותם וחלופות אפשריות בידי שירות המבחן.

חברי הנכבד ציין בהחלטתו כי לאור המסוכנות והחומרה של עבירות הנשק, ובכלל זה נשיאה והובלה, השגת מטרת המעצר על דרך חלופה שמורה למקרים חריגים וכי כך נפסק בבית המשפט העליון.

בהחלטה נאמר, כי מאחר שמדובר במשיבים צעירים נטולי רישומים פליליים, יש מקום לקבלת תסקיר בטרם החלטה סופית וכי הפסיקה שהמדינה הסתמכה עליה, עת נעצרו נאשמים בעבירות נשק עד תום ההליכים, עוסקת במקרים חמורים יותר של החזקת נשק על גוף הנאשמים בנסיבות המתיישבות עם כוונה להשתמש בו באופן מידי.

הוגשו תסקירי מעצר על פי ההוראה שניתנה. החלטה זו עוסקת בעניינו של המשיב 1 בלבד, והדיון בעניין המשיב 2 נקבע להמשך למועד אחר.



טענות באי-כוח המדינה וסנגורו של המשיב 1, עו"ד נאשף, פורטו בישיבה שהתקיימה בפני ביום 4.9.22.

על המשיב הוגש תסקיר מיום 31.7.22 ותסקיר משלים מיום 31.8.22, לאחר שב"כ המשיב ביקש לבחון חלופה "משודרגת" שתכלול הרחקה גאוגרפית מישובו של המשיב - חורה, ושהות שלו בדירה שכורה בבאר שבע, כאשר, לעת הדיון, הסנגור גם ביקש לבחון אפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני.

שירות המבחן סקר את עברו ואת רקעו של המשיב 1. הוא כבן 20, רווק, מאורס מזה מספר חודשים, התגורר בבית אמו בחורה ועבד כשלוש שנים בתור מחסנאי בחברה גדולה. אין לו עבר פלילי, יש לו יכולות תעסוקתיות ולקחת אחריות, וקיימים גורמי תמיכה בחייו, אולם, הוא נוטה לצמצם מעורבותו באירועים, מתקשה לזהות מצבי סיכון ואת חומרת האישום המיוחס לו. הוא אמנם ביטא בפני קצינת המבחן רצון ושאיפות להתרחק מסביבת מגוריו שנתפסת כבעייתית בהקשר למצבו הנוכחי, אך שלל צורך בסיוע טיפולי והתקשה בעריכת בדיקה עצמית ביקורתית ביחס לחלקים מכשילים בהתנהגותו.

המפקחים שהוצעו עליו, שני דודים וחבר המשפחה, נמצאו נורמטיביים, אחראיים, וכשרים למשימה, אך כאשר החלופה שהוצעה הייתה באותו ישוב - חורה, שירות המבחן שלל זאת והציע לשקול חלופה הרמטית ומרוחקת מהישוב. על רקע זה, הוגש התסקיר הנוסף מיום 31.8.22, אשר בחן היתכנות חלופה מרוחקת יותר - באר שבע, וחלופה זו נמצאה ראויה מבחינת שירות המבחן, כל עוד מערך הפיקוח על המשיב, לטווח הרחוק, יעובה, כדי לא להקשות על אותם המפקחים שכבר נבחנו, וסברו שהפיקוח יתבצע בחורה, וכן הומלץ להטיל עליו צו פיקוח מעצרים ולשלבו בטיפול.

כאמור, ב"כ המשיב אף ביקש לבחון היתכנות של מעצר בפיקוח אלקטרוני בדירה האמורה בבאר שבע, בנוסף לפיקוח אנושי רצוף, ואינו עומד דווקא על שחרור מרשו לחלופה "רגילה" של מעצר בית, ברוח המומלץ בתסקיר המשלים.

עד כה, ואם נסכם את הקיים - מדובר בצעיר נורמטיבי, בנתון לגורמי סיכון מסוימים שקיימים לגביו, ואשר עברו עד כה נקי לחלוטין ואף הראה על עצמו יכולת תעסוקתית רציפה, ולגביו הומלץ על ידי שירות המבחן לשחררו לחלופת מעצר, והמשיב אף מוכן וערוך לאפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני.

השאלה המכרעת, הטעונה כעת התייחסות, והיא בלב טיעון המבקשת, העומדת על מעצר ממש עד תום ההליכים, מתייחסת למדיניות המוחלטת בעבירות נשק, והמתאשרת, פעם אחר פעם, בבית המשפט העליון, ולפיה אם אין נסיבות חריגות ויוצאות דופן - יש לעצור עד תום ההליכים, במעצר ממש, מי שיש לגביו ראיות לכאורה לעבירת נשק מעין זו.

המדיניות של מעצר ממש עד תום ההליכים מעצימה את חזקת המסוכנות הקבועה בחוק לעבירות נשק, וזאת במסגרת מה שהוגדר כ"**מלחמת החורמה בעבירות הנשק**", וזו גורמת לכך שגם במקרים שאינם "שחור לבן" (למשל כאשר מדובר בהובלת נשק בלבד ללא סממנים של כוונה לשימוש מידי) כף החובה מכריעה, וכהגדרת כב' השופט י. עמית: "**כבדה כף החובה**" (שני הציטוטים מתוך בש"פ 776/21, מיום 17.11.21).



המדיניות העקבית בכגון דא הינה כי **"ביצוע עבירות אלה מעיד מעצם טיבן על מסוכנות אינהרנטית לשלום הציבור באופן המצדיק ככלל מעצר מאחורי סורג וברית..."** (בש"פ 4422/22, מיום 5.7.22, כב' השופטת ג. כנפי-שטייניץ).

הסטייה מהכלל של מעצר ממש עד תום ההליכים, תיתכן רק בנסיבות חריגות, שבהן יקבע כי חלופת מעצר תוכל להפיג את המסוכנות. גם השמת נאשם, במקרה כזה, במעצר בפיקוח אלקטרוני טעונה טעמים מיוחדים שירשמו (ראה בש"פ 6890/21 מ"י נ' כארם שריף מיום 17.10.21 כב' השופט ג. קרא).

הנסיבות החריגות והמיוחדות בענייננו, יכולות להיות, מטבע הדברים, וממבט ראשון, גילו הצעיר של המשיב והעדר עברו הפלילי. ברם - גם לכך התייחסה פסיקה עקבית ולפיה **"גיל צעיר והעדר עבר פלילי... אינם מהווים, כשלעצמם טעמים מיוחדים המצדיקים סטייה מהכלל האמור ביחס למעצר בעבירות נשק"** (בש"פ 6890/21 הנ"ל ופסיקה המובאת שם).

במקרים רבים אישר ביהמ"ש העליון החלטות מעצר עד תום ההליכים בעבירות נשק בלא שהוזמן כלל תסקיר מעצר.

הנה כי כן, מבחינת נתוניו האישיים של המשיב 1, גילו, עברו, גורמי הסיכון אצלו אל מול איתנות חלופה אפשרית, שנבחנה והומלצה על ידי שירות המבחן, ניתן היה לשקול בכובד ראש, שחרור אשר כזה, או, כמובן, מעצר בפיקוח אלקטרוני, גם כאשר מדובר בעבירה שמסוכנותה היא סטטוטורית ומובנית. אולם - החלטה כזו, הנמנעת ממעצר ממש מאחורי סורג וברית, סוטה מהקו המנחה העקבי והחד משמעי של הפסיקה, והנחיית בית המשפט העליון, כאשר, אין בפנינו נסיבות חריגות ומיוחדות מלבד הנתונים שצוינו, ועיקרם - גיל צעיר ועבר נקי, נתונים אשר נקבע שאינם מגבשים חריגות ומיוחדות המאפשרת הימנעות ממעצר. התסקיר אינו מצביע על נסיבות חריגות ומיוחדות אחרות, וגם אין בידי ההגנה קו טיעון בכיוון זה.

הנסיבות הנוספות, הקשורות באירוע תפיסת הנשק והמעצר, דווקא מכבידות, במידת מה, על המשיב, כאשר, הוא נהג ללא רישיון, ואף פורט בכתב האישום ניסיון לחמוק מתפיסתו שלו ושל המשיב 2, תוך כדי נסיעה לאחור במטרת הימלטות.

שיקולים רוחביים של מדיניות אחידה ושל התאמת פסיקתנו לקווים המנחים של בית המשפט העליון יחייבו, על דרך הכלל, במקרים דומים, בעבירות נשק, להכביד הכף, כפי הביטוי שהשתמש בו כב' השופט י. עמית. אלמלא כן - לא הייתי שולל אפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני, על בסיס הדירה השכורה בבאר שבע, כפי שהוצע, ובצירוף פיקוח אנושי הדוק ורצוף של אותם מפקחים ראויים שנמצאו.

אולם, וכפי שפורט, בהעדר נסיבות חריגות ומיוחדות שיוציאו ענייננו מהכלל - אין בידי להיעתר לבקשת ההגנה, ולמוצע על ידה, ויש להורות על קבלת בקשת המדינה לעצור המשיב 1 עד תום ההליכים.



לפיכך - בקשת המדינה מתקבלת.

יש לערוך פקודת מעצר לחתימתי.

ניתנה היום, ט' אלול
תשפ"ב, 05 ספטמבר
2022, במעמד
הצדדים.
אריאל ואגו, שופט
סגן הנשיאה